

Az olvasás gyönyöre

Ezerkilencszázötvenötben, négyévesen megtanultam nyomtatott nagybetűkkel olvasni, és attól kezdve mindennél nagyobb gyönyörűség volt anyámmal lassan végigsétálni a főtéren, miközben a cégtáblakon sorra megnyílt nekem egy-egy jelentés: vasudvar, gyógyszertár, élelmiszer, és így tovább, ezekbe a szavakba ugyanúgy be lehetett menni, mint alattuk a haranggal vagy csengővel ellátott ajtón az üzletbe, és valóban ki-be járkáltam egy ismeretlen világban, a betűk finoman szőtt hálóját felemelve, de ahol laktunk, az emeletes bérház halványzöld falán, pontosan a pincelejárát fölött is volt egy nagybetűs felirat, itt-ott már kissé kopottan: óvóhely, újra meg újra elolvastam, boldogan, hogy értem az üzenetet, sőt, most már végre a világot is meg fogom érteni, igen, óvóhely, ha nagy ritkán lementünk a pincébe, almaillat-fátyol lengett előttünk, és néhol áttört rajta a savanyított káposzta szaga, akár az asszonyok csipkés blúzán, hónalj körül az izzadság, azóta is almaillatot vagy káposztaszagot érzek, ha valahol óvóhelyről olvasok, és mielőtt elszégyellném magam, megmagyarázhatatlan öröm fut át rajtam, hogy be tudok lépni abba a hűvös, félhomályos szoba, amelyet cégtáblának szánhattak, akik ott laktak előttünk, mert akkor még úgysem számított,

hogy mit jelentenek ezek a feliratok,
az volt a fontos, hogy megnyithatok
egy ajtót, és fogalmam sem volt,
hogy hány meg hány nagybetűs szóból
kell később rémülten kihátrálnom.

Könnyek

A barátom fiatalabb nálam néhány
esztendővel, de az utóbbi időben egyre
gyakrabban sírja el magát, ha valahol
beszédet kell mondania egy ünnepségen,
és emiatt nem is szívesen vállal ilyesmit,
együtt dolgoztunk hosszú időn át,
fegyelme és figyelme, elkötelezettsége,
kivételes teherbírása sokat számított
nehéz pillanatokban, és hát voltak
ilyenek bőven az életünkben, megtörtént
egyébként régebb is, hogy láthatóan
érezékenyült, amikor a mögöttünk hagyott
éveket felidéztük, de mostanában már
kicsordulnak a könnyei, mondta is nekem
a múltkor, hogy mind nehezebben sikerül
sírás nélkül befejeznie egy beszédet,
hát inkább kerüli az ilyen alkalmakat,
próbáltam megnyugtani, hogy ez végül is
természetes, nincsen mit szégyellni rajta,
de az az igazság, hogy én nem sírtam
kisgyerekkorom óta, apám vagy anyám
halálakor is csak a torkomban, csak befelé
folyt el néhány könnycsepp, és leginkább
még egy-egy film érzékenyebb jeleneteinél
veszem észre, hogy talán nem kellene
megszólalnom, mert elcsuklik a hangom,
pedig pontosan tudom, amire ráment

az életünk, attól nem kellene sajnálni
a sírást, csakhogy most már nem fogok
megváltozni, nem vagyok rá képes,
rezzenéstelen arccal nézek vissza,
miközben újra meg újra elsírja magát
a barátom, azt hiszem, tulajdonképpen
ez az igazi férfiasság, őszintén beismerni,
hogy érzel valamit mégis, ha arra gondolsz,
mennyi mindent feláldoztatok azért,
ami lassan-lassan feledésbe merül,
legfeljebb nektek számít még valamit,
alig várom, hogy csorduljon ki a könnye
helyettem is, száraz a szemem, megyek
hazafelé, csorog végig az eső az arcomon,
mit tehetnék, idegen könnyekkel ékeskedem.

